

PÕLLUMAJANDUSLIK NOORSOO KUUKIRI

MAANOORED

TÕUSVA PÕLVE TULEVIKU TÄHISED

ESIMENE AASTAKÄIK

1933

Toimetaja dr. agr. AUG. MILJAN

Vastutav toimetaja ELMAR JUST

VÄLJAANDJA
EESTI PÕLLUMEESTE KESKSELTS
TALLINNAS

SISUKORD:

1. Haridus, kasvatus, ilmavaade.

	Lhk.
J. Hünerson. Maanoortele oma ajakiri	1
A. Miljan. Maanoored organiseeruge	3
A. Eckbaum. Maanoored ja majanduskriis	7
J. Nõu. Külaelu korraldamine	15
K. Einbund. Esivanem. eluradadel	26
E. Tamm. Siis me maa lööb õitsemale	28
M. Raud. Julius Kuperjanov	29
A. Kurvits. Riikliku iseseisvuse kingitused maanoortele	30
J. Nõu. Maanoored ja seltskondlik tegevus	35
E. Piir. Mu kodu on mu kindlus	36
A. Kurvits. Noorte usk ja lootused	49
O. Kolk. Koduarmastust kasvata- me loomisrõõmu tundes	52
A. Kurvits. Kevadpühad	49
F. Jürgenson. Meie igapäevast leiba anna meile tänapäev	51
H. Aasla. Harjutame kõneoskust — Majandusgümnaasiumid on maalaste keskkoolid	66 75
A. M. Jäneda põllutöökeskk. 15-a. Papi. Noorte lennuaeag läheneb	77 78
L. Einbund. Maa ootab	90
A. Kurvits. Noorte haridusliku ühistöö aluseid	97
M. E. Mõtteid kultuurist	100
A. Kurvits. Mälestusi haridustööst noorte keskel	119
J. Palk. Töökus, oskus ja õiglus noorte lipukirjaks	127
J. Viigant. Noorte teetähistest	135
G. Vähi. Noorte enesekasvatusest	137
A. Kurvits. Ilmavaate kujundamine	151
A. Kurvits. Maanoorte raamatukogud	167
E. Just. Noored ja ühistegevus	169
J. Ümarik. Õppimise võimalusist Harjum. Rahvaulikoolis Ravilas	171
— Rahvaulikool õpilaste valgustusel	172
— Meie kõrgematest kutsekoolidest	173

	Lhk.
O. Klimberg. Ülevaade Tooma Sookultuuri ja maaparanduskooli viljeaastasest tegevusest	175
E. Vint. Maanoorte ringide juhi- küsimusi	177
— Meie õpetatud aiandustead- lasi	178
Md. Pea ja käsi	192
J. Ruus. Virumaa Rahvaulikool Kundas	193
E. Öunmann. Mida õpetab maa- rahvaulikool	195
A. Leichter. Mida andis mulle Virumaa Rahvaulikool	195
— Rahvaulikool õpilaste valgus- tusel	196
H. Kübarsepp. Kuidas korraldada maar. enesearendamise õhtuid — Meie lugejatele	196 207
A. Kurvits. Joulud on rahu ja armastuse pühad	208
G. Vähi. Enesekasvatamise ja enesearendamise küsimus maanoorte organisatsioonides	209
S. Russ. Maanoorsoo. liikumise seisukohti	212
Ardes. Mõnda huvitavat vanaaja loomadest	221

2. Kutsetööle ettevalmistus.

a) Üldiselt.

— Kutsetöö mõtte sügavus	4
A. Lõo. Noorte talvised tööd aias	16
O. Kermas. Mida võivad noored teha põllumajanduse alal	51
A. Liideman. Paljudame marja- põõsaid pistikutega	54
A. Kenn. Taimelava valmistamine	54
A. Liidemann. Taimelava täitmine	55
V. Lüübek. Õlgmattide valmistam.	56
E. Järv. Hoolitsema tihaste eest	58
E. Palm. Nöörikeerutaja	59
J. Port. Maanoored kaunistage kodude ümbrust	56
E. Järv. Kuidas kaunistada kodu ümbrust	57
A. Liidemann. Koduümbruse kaunistamise viisidest	85

	Lhk.		Lhk.
H. Pagland. Maanoored ja kodu	126	E. Lamp. Nüüd on kohasem aeg	
— Kogume talveks metsamarju	130	mesila asutamiseks	112
— Aiamaasika kasvatamine maanoorteringi töökavas	144	H. Velberg. Aia laud	128
E. Lamp. Aedmaasika istutamine	145	E. Lamp. Kuidas ehitada Eesti	
nt. Tahame õunu — liimivööd		taru	199
õunapuudele	157		
H. Velberg. Magamistoa sisustamisest	159		
H. Pagland. Odavaid aiasaaduste alalhoidu viise	162		
H. Pagland. Jalamatid	185		
H. Niiren. Kodus valmist. joogid	187		
E. Tael. Missugust tasu saab seltskonnategelane	215		
J. Nõu. Noored kodutalude raamatupidajaks	216		
E. Järv. Kuidas kaitsta õunapuid jäneste vastu	217		
J. Micheison. Kasulikkude lindude eest hoolitsemine talvel	219		
b) Tütarlastele.			
M. B-n. Talveks olgu minul soojad kirjud kindad	18		
F. Ulm. Maan. omakoetud müts	39		
F. Ulm. Riide kaunistamine ristpistega	61		
R. Pagland. Noorte isetegevus ja kodulinnukasvatuse	58		
A. Nõu. Tikitud linake	61		
F. Ulm. Rahvariiete valmistam.	61		
H. Velberg. Kodu sisustamisest	86		
M. Martinson. Tööriietusele rohkem tähelepanu	89		
F. Ulm. Pesu märkimisest	90		
F. Ulm. Mõnda suvekleitidest	113		
— Rohkem tähelepanu marjadele ja nende toorelt hoidm.	114		
F. Ulm. Suveks lihtne peakate	130		
— Spinati kuivatam. talveks	131		
S. Jams. Piludega kaunist. lina	161		
F. Ulm. Heegeldatud. pluus grippüürpitsi kaunistusega	220		
c) Poisslastele.			
A. Ormus. Lihtne külvimasin	17		
J. Pillikse. Maanoore puutööpink	37		
E. Järv. Teeme kuldnokkadele pesad	57		
E. Lamp. Noored, hakake mesinikkudeks	59		
J. Palk. Korvide valmistamine	59		
J. Palk. Lihtsa kanderaami ja käru valmistamine	88		
H. Velberg. Aia pink	111		
3. Maanoorte tegevus.			
a) Kodumaal.			
— Kirjatööde võistlus maanoortele	5		
— Maanoorte liikumise ulatus	21		
— Saarem. maan. erakorr. kongr.	22		
O. Kolk. Maanoorte ringid kutsuvad tööle	40		
M. E. Maanoored loovale tööle	52		
R. Jalakas. Noored ja eluväärtus	53		
A. Kurvits. Noorte tegevus kevadja suvekuudel	73		
O. Kolk. Maanoore looming	80		
E. Vint. Igale noorele oma maalapike	90		
E. Vint. Maanoorte ringide liikmete tööde hindamisest	115		
E. Vint. Missugune peaks olema maanoorte ühendus-sümbol	141		
O. Kolk. Näitused lähendavad töökaid noori	148		
G. Martinson. Taskuk. kompassina	187		
O. Kolk. Maanoorte ühendussümbol ja Saare noored	199		
O. Kolk. Maanoorte töö põllutöökoolides 44, 94,			
Maanoorte organisatsioonide tegevus . . . . . 42, 43, 64, 68, 92, 117, 133, 188, 203, ...	223		
b) Välismaal.			
E. Vint. Jooni maanoorte tegevusest Rootsisis	10		
E. Vint. Maanoorte töö Soomes	41		
E. Vint. Maanoorte organiseerimine Soomes	67		
A. Fekbaum. Leedu maan. tööst	163		
J. Nõu. Taani maan. liikumisest	201		
E. Vint. Maanoorte liikumisest Lätis	221		
4. Ilukirjandus.			
a) Proosas.			
V. H. V. Eesti veri	6		
L. Trauman. Kodu armastus	20		
M. E. Kodumaa eest	33		
F. V. Mikkelsaar. Noor kangeline	34		
A. Silla. Puukoormaga metsa teel	52		

	Lhk.
L. Trauman. Maa kutse	54
F. Tuuliku. Viimane lumitee	54
S. Russ. Ärkamine kevadesse	64
E. Eldo. Pojapoeg Juhan	81
S. Russ. Ummikusse jooksnud noorsugu	82
O. Kolk. Noored tammed	100
A. Oengo-Johanson. Kes on meist kultuurilma valitsejanna	103
H. Kulmen. Murrang	105
A. Oengo-Johanson. Et sidrunid ja apelsinid kasv. puu otsas	124
O. Kolk. Nälg	127
E. Eldo. Sügismeloodia	153
O. Kolk. Kuula, mida jutustab sulle kodumaa muld	154
H. Kulmen. Vanaperenaise lein	180
O. Kolk. Kurnaja	213

b) Värssides.

J. Kaup. Kõik muu võib kaduda, kuid kestab maa	4
S. Russ. Karistuslõök	23
O. Särel. Me püha tuli kodu alt-tareis	27
F. Ulm. Maa armastus	36
F. Ulm. Maarjapäev oraseid lume alt päästab	53
K. Voore. On vaikne hardus ümber kodutalu	50
O. Särel. Saaremaa naine	55
P. Tamm. Sündiv kevad	58
O. Särel. Kevade tulekul	75
A. Oengo-Johanson. Öunapuude õitsedes	89
P. Tamm. Suvimäng	82
— Terve ilm on kevadehtes	95
F. Ulm. Vana kulumul elutõde	102
O. Särel. Öö metsas	107
J. Rist. Kuulen kutset	123
A. Kumm. Noorus	125
R. Laus. Öhtu heinamaal	137
R. Laus. Vaikne öö	139
O. Särel. Kask	143
O. Kolk. Lõikuse laul	153
O. Särel. Neile, kes tahavad surra	156
J. R. Kui kollendavad viljad	158
R. Laus. Aeg ülim	171
S. Russ. Merilapsed	184

	Lhk.
Johan Bechter-Pihleneeme. Kõigist hüljatule	194
Johan Bechter-Pihleneeme. Keset lehelangust	198
M. Russ. Jõulud kodutule	212
O. Särel. Talvisel teel	214

c) Arvustus, kirjanduslik ringvaade.

S. R. Kaks külakirjanikku — Mändmets ja Kitzberg	21
S. Russ. Noored Tammsaare „Tões ja õiguses“	39
M. Sirk. Noored ja vanad kirjanduses ja elus	62
S. Russ. Jakob Mändmets — maa-kirjanik	107
A. Kurvits. Karjalaste elu M. Veske lauludes	140
J. Viigant. Isade ja poegade probleem Tammsaare „Tões ja õiguses“	154
Kirjanduslik ringv. 84, 110, 164, 184	184

5. Ajaviide.

— Hanirida liigub, kartulikorjamise võistlus	23
S. Russ. Vastlapäevaks teeme jää-karusselli	45
Seltskondlikud mängud 46, 63, 70	70
Maan. võistl. 24, 46, 70, 116, 133, 165	165
Uusi ülesandeid 47, 64, 71, 94, 118	118

6. Mitmesugused kirjutused.

Vanad ja noored tervitavad maa-noorte ajakirja	45
M. Martso. Kodu ehteks Eesti lipp	61
A. Ormus. Külaskäik „Estonia Eksporttapanajja“	63
S. Russ. Noore mõtteid laulupeost — Meeskäsitöö ja hoonete värvimise kursused	121
E. Öunman. Talud vajavad häid juhte	132
	158